

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 94/09-42

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. apríla 2009 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. P. Ď., B., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, zastúpeného advokátom JUDr. L. H., B., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 12 ods. 4, čl. 16 ods. 1, čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 19 ods. 1, 2 a 3, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2, čl. 48 ods. 1 a 2 a čl. 50 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1 a 3 a čl. 8 ods. 1, 2 a 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava I, Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave, Okresnej prokuratúry Bratislava I a rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 5 T 104/04 z 11. apríla 2005 (v spojení s jeho opravnými uzneseniami), rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 To 23/07 z 15. mája 2007 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Tdo 10/2008 z 11. decembra 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. P. Ď. o d m i e t a ako oneskorene podaná.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. februára 2009 doručená (i) a 25. februára 2009 doplnená (ii) sťažnosť Ing. P. Ď. (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 12 ods. 4, čl. 16 ods. 1, čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 19 ods. 1, 2 a 3, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2, čl. 48 ods. 1 a 2 a čl. 50 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1 a 3 a čl. 8 ods. 1, 2 a 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava I (ďalej aj „okresná polícia“), Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave (ďalej aj „krajská polícia“), Okresnej prokuratúry Bratislava I (ďalej aj „okresná prokuratúra“) a rozsudkom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 5 T 104/04 z 11. apríla 2005 (v spojení s jeho opravnými uzneseniami), rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 To 23/07 z 15. mája 2007 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Tdo 10/2008 z 11. decembra 2008.

Namietané porušenie základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru označenými porušovateľmi (okresným súdom, krajským súdom a najvyšším súdom) sa týkali sťažnosti (i) sťažovateľa doručenej ústavnému súdu 20. februára 2009 prostredníctvom jeho právneho zástupcu, ako aj jej doplnenia (ii) sťažovateľom, a to podaním z 23. februára 2009 doručeným ústavnému súdu 25. februára 2009, ktoré sťažovateľ žiadal posúdiť samostatne, t. j. mimo rámca pôvodnej sťažnosti (i). O predmetnom podaní sťažovateľa je bližšie uvedené v časti I bode 2 a v časti II bode 2 odôvodnenia.

1. Z obsahu sťažnosti (i) vyplýva, že označení porušovatelia (okresný súd, krajský súd a najvyšší súd) namietanými rozhodnutiami rozhodli v trestnej veci sťažovateľa (o jeho vine a treste) predtým, ako bolo rozhodnuté o opravných prostriedkoch proti predchádzajúcim rozhodnutiam vydávaným v trestnom konaní (uzneseníu o vznesení obvinenia, rozhodnutí o väzbe, o námietke zaujatosti a sťažnosti o oprave rozsudku), a tento postup je podľa sťažovateľa v rozpore s namietanými porušeniami základných práv

podľa ústavy (čl. 17 ods. 2 prvej vety a čl. 46 ods. 1) a práv podľa dohovoru [čl. 6 ods. 1 a 3 písm. b) a c)].

Sťažovateľom už uvedeným porušeniam predchádzalo podrobné uvedenie jeho trestnej veci od vznesenia obvinenia proti nemu (na základe uznesenia Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava I z 9. augusta 2004) až po uznesenie najvyššieho (dovolacieho) súdu sp. zn. 5 Tdo 10/2008, ktoré podľa sťažovateľom (jeho právnym zástupcom) predloženého potvrdenia nadobudlo právoplatnosť 11. decembra 2008.

Na základe uvedeného sťažovateľ (prostredníctvom právneho zástupcu) žiada, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1/ Základné právo Ing. P. Ď. podľa čl. 17 ods. 2/ prvej vety a čl. 46 ods. 1/ Ústavy Slovenskej republiky na súdnu a inú právnu ochranu a právo na spravodlivý súdny proces, ako aj čl. 6 ods. 1 a 3 ods. b, c/ Dohovoru bolo porušené uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Tdo 10/2008 zo dňa 11. 12. 2008, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 To 23/07 zo dňa 15. 5. 2007, ale i rozsudkom Okresného súdu Bratislava I. sp. zn. 5 T 104/04 zo dňa 11. 4. 2005, v spojení s jeho opravnými uzneseniami.

2/ Alternatívne navrhujem:

a/ Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Tdo 10/2008 zo dňa 11. 12. 2008 sa zrušuje vec sa vracia Najvyššiemu súdu SR na ďalšie konanie a rozhodnutie.

b/ Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Tdo 10/2008 zo dňa 11. 12. 2008 a rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 To 23/07 zo dňa 15. 5. 2007 sa zrušujú a vec sa vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie a rozhodnutie.

c/ Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Tdo 10/2008 zo dňa 11. 12. 2008 a rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 To 23/07 zo dňa 15. 5. 2007 a rozsudok Okresného súdu Bratislava I. sp. zn. 5 T 104/04 zo dňa 11. 4. 2005, ako i opravné uznesenia tohto rozsudku sa zrušujú a vec sa vracia Okresnému súdu Bratislava I. na nové konanie a rozhodnutie.

3/ Zrušujú sa taktiež všetky rozhodnutia, nadväzujúce na zrušený rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 To 23/07 zo dňa 15. 5. 2007, ako na zrušený rozsudok Okresného

súdu Bratislava I. sp. zn. 5 T 104/04 zo dňa 11. 4. 2005, ako i opravné uznesenia tohto rozsudku

4/ Alternatívne navrhujem:

a/ Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť Ing. P. Ď. trovy právneho zastúpenia do 1 mesiaca od doručenia Nálezu Ústavného súdu SR na účet jeho právneho zástupcu - advokáta JUDr. L. H., vo výške v akej budú vyčíslené v písomnom vyhotovení Nálezu ÚS SR...

b/ Najvyšší súd Slovenskej republiky a Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť Ing. P. Ď. trovy právneho zastúpenia do 1 mesiaca od doručenia Nálezu Ústavného súdu SR na účet jeho právneho zástupcu - advokáta JUDr. L. H. vo výške, v akej budú vyčíslené v Náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky, rukou spoločnou a nerozdielnou...

c/ Najvyšší súd Slovenskej republiky, Krajský súd v Bratislave a Okresný súd Bratislava I. sú povinní rukou spoločnou a nerozdielnou uhradiť Ing. P. Ď. trovy právneho zastúpenia do 1 mesiaca od doručenia Nálezu Ústavného súdu SR na účet jeho právneho zástupcu - advokáta JUDr. L. H. vo výške, v akej budú vyčíslené v písomnom vyhotovení Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky... “

2. Sťažovateľ podaním z 23. februára 2009 doručeným ústavnému súdu 25. februára 2009 doplnil sťažnosť (ii), ktorá svojím rozsahom i obsahom presahovala rámec pôvodne podanej sťažnosti (i), navyše sťažovateľ žiadal, aby mu ústavný súd ustanovil advokáta, poukazujúc na svoje osobné a majetkové pomery. Preto ústavný súd vyzval (4. marca 2009) v rámci prípravy na predbežné prerokovanie veci sťažovateľa aj jeho právneho zástupcu, aby odstránili nedostatky tohto podania (ii). Sťažovateľa zároveň ústavný súd vyzval, aby v lehote 15 dní pod následkom odmietnutia jeho sťažnosti (ii) okrem iného dokladoval svoje „... osobné, majetkové a zárobkové pomery. Za tým účelom Vám v prílohe doručujeme na vyplnenie tlačivo, ktoré Vás žiadame vyplnené a potvrdené vrátiť ústavnému súdu vo vyššie stanovenej lehote.“

Z obsahu stanovísk sťažovateľa (zo 16. marca 2009) a jeho právneho zástupcu (z 18. marca 2009) vyplynulo, že

- advokát zastupuje sťažovateľa iba vo veci jeho pôvodne podanej sťažnosti (i),

- doplnenie sťažnosti (ii) žiada sťažovateľ posúdiť ako samostatné jeho podanie („vzhľadom na rozsah podania, jeho obsah, rozšírený okruh účastníkov - porušovateľov práv, ako aj značne rozšírený petit, Vás žiadam, aby ste toto moje podanie posudzovali ako samostatnú sťažnosť a vyčlenili ju na samostatné konanie“).

Sťažovateľ v rámci doplnenej sťažnosti z 23. februára 2009 (ii) žiadal ústavný súd, aby rozhodol tak, že

„1. Úrad justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava 1 porušil práva Ing. P. Ď. podľa čl. 19 ods. 1, ods. 2 a ods. 3, čl. 47 ods. 2, čl. 48 ods. 2, čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1, čl. 6 ods. 3, čl. 8 ods. 1 a čl. 8 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresná prokuratúra Bratislava 1 porušila práva Ing. P. Ď. podľa čl. 17 ods. 2, čl. 19 ods. 1, ods. 2 a ods. 3, čl. 47 ods. 2, čl. 48 ods. 2, čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1, čl. 6 ods. 3, čl. 8 ods. 1 a čl. 8 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

3. Okresný súd Bratislava 1 porušil práva Ing. P. Ď. podľa čl. 12 ods. 4, čl. 17 ods. 1, ods. 2, ods. 5, čl. 19 ods. 1, ods. 2, ods. 3, čl. 47 ods. 2, čl. 48 ods. 1, ods. 2, čl. 50 ods. 2, ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1, čl. 6 ods. 3 a podľa čl. 8 ods. 1, ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

4. Krajský súd v Bratislave porušil práva Ing. P. Ď. podľa čl. 17 ods. 1, ods. 2, ods. 5, čl. 47 ods. 2, čl. 48 ods. 1, ods. 2, čl. 50 ods. 2, ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 5 ods. 1 písm. a/, čl. 6 ods. 1 a čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky porušil práva Ing. P. Ď. podľa čl. 17 ods. 2, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

6. Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave porušilo práva Ing. P. Ď. podľa čl. 16 ods. 1, čl. 17 ods. 1, čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 8 ods. 1, čl. 8 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a to tým, že príslušníci Policajného zboru nezákonným spôsobom vnikli na súkromný pozemok a obmedzili jeho osobnú slobodu bez zákonného dôvodu.

7. Ústavný súd Slovenskej republiky ruší rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 15. 5. 2007, sp. zn. 3 To 23/07, a vracia vec Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

8. Ústavný súd Slovenskej republiky ruší uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. 12. 2008, sp. zn. 5 Tdo 10/2008.

9. Úrad justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava 1 je povinný uhradiť Ing. P. Ď. primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100.000,- EUR.

10. Okresná prokuratúra Bratislava 1 je povinná uhradiť Ing. P. Ď. primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100.000,- EUR.

11. Okresný súd Bratislava 1 je povinný uhradiť Ing. P. Ď. primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1.000.000,- EUR.

12. Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť Ing. P. Ď. primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500.000,- EUR.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť Ing. P. Ď. primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100.000,- EUR.

14. Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave je povinné uhradiť Ing. P. Ď. primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100.000,- EUR.

15. Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje Krajskému súdu v Bratislave, aby rozhodol o sťažnosti Ing. P. Ď. proti uzneseniu o vzatí do väzby zo dňa 12. 8. 2004, sp. zn. Tp 909/04.

16. Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje Okresnému súdu Bratislava 1, aby rozhodol o námietke zaujatosti predsedu senátu JUDr. J. M., ktorú podal Ing. P. Ď. dňa 11. 5. 2005.

17. Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje Okresnej prokuratúre Bratislava 1, aby rozhodla o sťažnosti Ing. P. Ď. z 11. 8. 2004 proti uzneseniu vyšetrovateľa PZ o začatí trestného stíhania z 9. 8. 2004, CVS: ORP-892/1-OVK-2004. “.

V rámci doplnenej sťažnosti (ii) zjednodušene povedané sťažovateľ rozšíril pôvodnú sťažnosť (i) aj voči ďalším porušovateľom (Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného

riaditeľstva Policajného zboru Bratislava I, Krajskému riaditeľstvu Policajného zboru v Bratislave, Okresnej prokuratúre Bratislava I), ktorí boli činní v jeho trestnej veci prevažne v čase pred podaním obžaloby na súde, a rozšírenie sťažnosti sa týka aj namietaných prieťahov v rámci činnosti orgánov činných v jeho trestnej veci.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

1. Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom

zásahu, ktorým malo byť spôsobené namietané porušenie základného práva. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo o inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, III. ÚS 124/04).

Z uvedeného je zrejmé, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. III. ÚS 114/03, IV. ÚS 236/03).

Sťažnosť (i) smeruje proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 5 T 104/04 z 11. apríla 2005 (v spojení s jeho opravnými uzneseniami), rozsudku krajského súdu sp. zn. 3 To 23/07 z 15. mája 2007 a uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tdo 10/2008 z 11. decembra 2008.

Ústavný súd z potvrdenia najvyššieho súdu z 19. marca 2009 predloženého právnym zástupcom sťažovateľa zistil, že v poradí ostatné uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tdo 10/2008 nadobudlo právoplatnosť 11. decembra 2008.

V súvislosti s už uvedeným ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ sa na ústavný súd obrátil sťažnosťou (i) z 19. februára 2009 (uvedený údaj je vzhľadom na ďalej uvedené zrejme nesprávny, pozn.) podanou 18. februára 2009 na poštovú prepravu, t. j. po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty dvoch mesiacov.

Pokiaľ ústavný súd zistil, že sťažovateľ podal sťažnosť (i) proti uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tdo 10/2008 oneskorene, *prima facie* je sťažnosť podaná oneskorene aj proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 5 T 104/04 z 11. apríla 2005 (v spojení s jeho opravnými uzneseniami) a rozsudku krajského súdu sp. zn. 3 To 23/07 z 15. mája 2007, ktoré časovo predchádzali uzneseniu najvyššieho súdu.

Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd sťažnosť (i) pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

2. K rovnakým záverom (ako v bode 1 II. časti odôvodnenia) dospel ústavný súd aj vo vzťahu k doplnenej sťažnosti (ii), a to vo vzťahu k ostatným označeným porušovateľom (okresnej polícii, krajskej polícii, okresnej prokuratúre), ako aj k namietaným priedňhom v priebehu trestného konania vedeného proti sťažovateľovi.

Ak bola sťažnosť sťažovateľa odmietnutá pre oneskorenosť voči ostatnému porušovateľovi – najvyššiemu (dovolaciemu) súdu, to isté bez potreby podrobnejšej argumentácie musí platiť aj vo vzťahu k okresnej polícii, krajskej polícii, okresnej prokuratúre, ako aj namietaným priedňhom v priebehu trestného konania, ktoré časovo predchádzali rozhodovaniu (dovolacieho) najvyššieho súdu.

Preto ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol tiež doplnenie sťažnosti (ii) podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

Nad rámec uvedeného ústavný súd v súvislosti so žiadosťou sťažovateľa o ustanovenie advokáta vo veci jeho doplnenej sťažnosti (ii) poukazuje na skutočnosť, že v časti podanej sťažnosti (i) sťažovateľ má riadne ustanoveného právneho zástupcu (advokáta), ktorého už však nespnomocnil vo veci doplnenia sťažnosti (ii), čo právny zástupca sťažovateľa odôvodnil svojou pracovnou zaneprázdnenosťou. Rovnako sťažovateľ v iných podaných sťažnostiach ústavnému súdu (napr. II. ÚS 85/01, III. ÚS 214/05, I. ÚS 99/05, IV. ÚS 121/07, I. ÚS 183/07) disponoval riadne splnomocneným advokátom.

3. Po odmietnutí sťažnosti (i) i jej doplnenia (ii) bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ostatnými návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. apríla 2009

